

468

Besluit van 2 oktober 1987, houdende vaststelling van een algemene maatregel van bestuur ter uitvoering van artikel 2, derde lid, van de Wet op de Zeevaarddiploma's 1935 (Stb. 456) (Besluit bijzondere verkrijging diploma A als scheepswerktuigkundige)

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van Onze Minister van Verkeer en Waterstaat mede namens Onze Minister van Onderwijs en Wetenschappen a.i. van 10 augustus 1987, nr. S/J 31011/87, Directoraat-Generaal Scheepvaart en Maritieme Zaken;

Gelet op artikel 2, derde lid, van de Wet op de Zeevaarddiploma's 1935 (Stb. 456);

De Raad van State gehoord (advies van 27 augustus 1987, nr. W09.87.0377);

Gezien het nader rapport van Onze Ministers van Verkeer en Waterstaat en van Onderwijs en Wetenschappen van 24 september 1987, nr. S/J 31.586/87, Directoraat-Generaal Scheepvaart en Maritieme Zaken;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Artikel 1

1. De begripsbepalingen genoemd in artikel 1, eerste lid, van de Wet op de Zeevaarddiploma's 1935 (Stb. 456) zijn van toepassing.

2. In dit besluit wordt verstaan onder:

Onze Minister: Onze Minister van Verkeer en Waterstaat;

school: middelbare dagschool voor scheepswerktuigkundigen, waaraan de opleiding ter verkrijging van het diploma A als scheepswerktuigkundige is verbonden;

de Commissie: de in artikel 2, tweede lid, van het Examenreglement Zeevaarddiploma's (Stb. 1983, 452) genoemde Commissie;

diensttijd: tijd doorgebracht als bemanningslid aan boord van een in de vaart zijnd schip.

Artikel 2

1. Aan degene die heeft voldaan aan de daarvoor bij of krachtens de artikelen 3 en 10, eerste lid, van dit besluit gestelde voorwaarden wordt op zijn verzoek door Onze Minister het diploma A als scheepswerktuigkundige uitgereikt.

2. Onze Minister stelt het model van het in het eerste lid genoemde diploma vast.

Artikel 3

1. Ter verkrijging van het diploma, bedoeld in artikel 2, eerste lid, dient de kandidaat:

a. aan een school het eindexamen met goed gevolg te hebben afgelegd;
b. daarna de in het tweede lid genoemde dienstdienst te hebben behaald in de machinekamer van zeeschepen met een voortstuwingsvermogen van ten minste 750 kW, waarvan de hoofdwerktuigkundige ten minste in het bezit is van het diploma als motordrijver, gedurende welke dienstdienst de kandidaat ten genoegen van de Commissie een praktijkboek moet hebben bijgehouden overeenkomstig het bepaalde in de artikelen 4, 5, 6 en 7.

2. De dienstdienst, bedoeld in het eerste lid, onder b, bedraagt:

a. ten minste een jaar, indien de kandidaat voorafgaand aan het met goed gevolg afleggen van het eindexamen minder dan een halfjaar dienst heeft gedaan in de machinekamer van zeeschepen;

b. ten minste een halfjaar, indien de kandidaat voorafgaand aan het met goed gevolg afleggen van een eindexamen ten minste een halfjaar doch minder dan anderhalf jaar dienst heeft gedaan in de machinekamer van zeeschepen, met een voortstuwingsvermogen van ten minste 750 kW.

3. Degene die voorafgaand aan het met goed gevolg afleggen van het eindexamen ten minste anderhalf jaar dienst heeft gedaan in de machinekamer van zeeschepen met een voortstuwingsvermogen van ten minste 750 kW, behoeft ter verkrijging van het diploma, bedoeld in artikel 2, eerste lid, geen dienstdienst als bedoeld in het eerste lid, onder b, te behalen.

4. Onder dienst, bedoeld in het tweede en derde lid, is tot ten hoogste 30 dagen begrepen dienst in de machinekamer buitengaats als leerling aan boord van een ten behoeve van het onderwijs aan de school gebedigd opleidingsschip.

5. Onze Minister kan, zo nodig onder nader te stellen voorschriften, dienstdienst doorgebracht op andere schepen of op andere wijze dan bedoeld in het eerste lid, onder b, van dit artikel, voor de toepassing van de bepalingen van dit besluit aanmerken als geldige dienstdienst, mits daarbij een vergelijkbare ervaring is opgedaan.

Artikel 4

1. Het praktijkboek bevat opdrachten, die de kandidaat gedurende de dienstdienst, bedoeld in artikel 3, eerste lid, onder b, overeenkomstig de in het praktijkboek gegeven richtlijnen dient uit te voeren.

2. Onze Minister stelt het model, de richtlijnen en de inhoud van het praktijkboek vast.

3. Ter verkrijging van een praktijkboek wendt de kandidaat zich tot de voorzitter van de Commissie.

Artikel 5

1. De kandidaat richt zich bij de uitvoering van de in het praktijkboek vervatte opdrachten naar de aanwijzingen van de hoofdwerktuigkundige.

2. Na uitvoering van de opdrachten en parafering daarvan door de hoofdwerktuigkundige dient het praktijkboek door de kapitein te worden ondertekend. De kandidaat zendt het ondertekende praktijkboek aan de voorzitter van de Commissie.

3. Zo spoedig mogelijk na ontvangst van het praktijkboek deelt de voorzitter van de Commissie de kandidaat mee of het is goedgekeurd.

4. Indien de voorzitter van de Commissie van oordeel is, dat het praktijkboek niet in alle opzichten naar behoren is bijgehouden, kan hij de kandidaat in de gelegenheid stellen binnen een door de voorzitter te bepalen termijn van ten hoogste zes maanden in het ontbrekende te voorzien.

Artikel 6

De kapitein van het schip draagt er zorg voor dat degene die aan boord daarvan een praktijkboek dient bij te houden, de daarin vervatte opdrachten naar behoren kan verrichten.

Artikel 7

De reder die iemand in de gelegenheid stelt op zijn schip of schepen de ingevolge dit besluit vereiste dienstdienst onder bijhouding van een praktijkboek te behalen, draagt er zorg voor dat de betrokkene gedurende die dienstdienst praktisch wordt bekwaamd voor zijn toekomstige functie en dat zowel hij als de kapitein en de hoofdwerktuigkundige in de gelegenheid worden gesteld op de juiste wijze uitvoering te geven aan het bij of krachtens dit besluit bepaalde.

Artikel 8

1. Aan degene die aan een school het eindexamen met goed gevolg heeft afgelegd en die tenminste één jaar dienstdienst heeft behaald in de machinekamer van zeeschepen of zeevissersvaartuigen ongeacht hun nationaliteit of voortstuwingsvermogen, maar hierop geen praktijkboek heeft bijgehouden, wordt, mits hij voldoet aan de in artikel 10, tweede lid, van dit besluit gestelde voorwaarden, op zijn verzoek door Onze Minister het voorlopig diploma als scheepswerktuigkundige uitgereikt.

2. Onze Minister stelt het model vast van het in het eerste lid genoemde diploma.

3. Aan de houder van het in het eerste lid genoemde voorlopig diploma als scheepswerktuigkundige kan op zijn verzoek het diploma A als scheepswerktuigkundige worden uitgereikt als hij bij een mondeling onderzoek door de Commissie heeft blijk gegeven voldoende praktische kennis te bezitten van de electrotechniek, de scheepswerktuigkunde en hulpwerktuigen en de wettelijke bepalingen zoals ingevolge artikel 3 van de Wet op de Zeevaartdiploma's 1935 (Stb. 456) is vereist voor toekenning van het diploma A.

Artikel 9

Ter zake van de afgifte van een krachtens dit besluit uit te reiken diploma is een vergoeding verschuldigd volgens een door Onze Minister vast te stellen tarief, dat in de Nederlandse Staatscourant wordt bekendgemaakt.

Artikel 10

1. Bij zijn verzoek om uitreiking van het diploma, genoemd in artikel 2, eerste lid, dient de kandidaat aan Onze Minister over te leggen:

- a. de bewijsstukken met betrekking tot opleiding en behaalde dienstdienst;
- b. de bewijsstukken met betrekking tot het praktijkboek;
- c. een uittreksel uit het geboorteregister of, ten genoegen van Onze minister, een identiteitsbewijs;
- d. het bewijs van betaling van de in artikel 9 bedoelde vergoeding en
- e. een goedgelijkende pasfoto, zwart-wit, in drievoud.

2. Bij zijn verzoek om uitreiking van het diploma, genoemd in artikel 8, eerste lid, dient de kandidaat aan Onze Minister over te leggen de in het eerste lid onder a, c, d en e genoemde bescheiden.

Artikel 11

Een duplikaat van een uitgereikt diploma wordt slechts afgegeven, indien de belanghebbende aannemelijk kan maken dat het oorspronkelijke diploma verloren is geraakt. Voor een duplikaat is, tenzij het oorspronkelijke diploma verloren is geraakt ten gevolge van een oorlogsdaad, een scheepsramp of een daarmee vergelijkbare omstandigheid, een vergoeding verschuldigd volgens een door Onze Minister vast te stellen tarief, dat in de Nederlandse Staatscourant wordt bekendgemaakt.

Artikel 12

Dit besluit treedt in werking met ingang van de tweede dag na de datum van uitgifte van het Staatsblad waarin het wordt geplaatst en werkt terug tot en met 1 juni 1985.

Artikel 13

Dit besluit kan worden aangehaald als «Besluit bijzondere verkrijging diploma A als scheepswerktuigkundige».

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat daarvan afschrift zal worden gezonden aan de Raad van State.

Het advies van de Raad van State wordt niet openbaar gemaakt op grond van het bepaalde in artikel 25a, derde lid, onder b, van de Wet op de Raad van State.

's-Gravenhage, 20 oktober 1987

Beatrix

De Minister van Verkeer en Waterstaat,
N. Smit-Kroes

De Minister van Onderwijs en Wetenschappen,
W. J. Deetman

Uitgegeven de *zevenentwintigste* oktober 1987

De Minister van Justitie,
F. Korthals Altes

NOTA VAN TOELICHTING

Ingevolge artikel 2, eerste en tweede lid, van de Wet op de Zeevaartdiploma's 1935 (Stb. 456) worden zeevaartdiploma's, waaronder het diploma A als scheepswerktuigkundige, verkregen door het afleggen van een examen voor daartoe door de Ministers van Verkeer en Waterstaat en van Onderwijs en Wetenschappen aangewezen commissies (het zgn. «Rijksexamen»).

Daarnaast opent artikel 2, derde lid, van de wet de mogelijkheid om op basis van bepaalde schooleindgetuigschriften en het voldoen aan bij de wet of in daarop gegronde algemene maatregelen van bestuur gestelde voorwaarden een zeevaartdiploma te verwerven.

Aan deze mogelijkheid is voor diverse zeevaartdiploma's uitvoering gegeven, o.a. bij het Besluit zeevaartdiploma's experimenterend hoger nautisch onderwijs (kb van 31 juli 1976, Stb. 437) en bij het Besluit bijzondere verkrijging diploma's kleine handelsvaart (kb van 14 januari 1983, Stb. 65).

Meer specifiek op scheepswerktuigkundigen gericht is het Besluit bijzondere verkrijging voorlopig diploma als scheepswerktuigkundige (Stb. 1983, 464).

De hoofdelementen van die verkrijgingswijze zijn:

- het bezit van een schooldiploma van de betreffende opleiding, verkregen na het met goed gevolg afgelegd hebben van een schooleind-examen onder toezicht van door de Minister van Onderwijs en Wetenschappen op voordracht van de Minister van Verkeer en Waterstaat aangewezen gecommiteerden;
- het behaald hebben van een bepaalde vaartijd, gedurende welke een praktijkboek dient te worden bijgehouden.

De opleiding voor het voorlopig diploma werd tot 1985 verzorgd door de middelbare dagscholen voor scheepswerktuigkundigen.

In 1982 is echter aan deze scholen een driejarige opleiding voor het diploma A als scheepswerktuigkundige van start gegaan, die bedoeld is in de plaats te treden van de opleiding voor het voorlopig diploma.

Het examen van die opleiding, dat voor het eerst in 1985 is afgenomen, staat eveneens onder toezicht van door de Minister van Onderwijs en Wetenschappen op voordracht van de Minister van Verkeer en Waterstaat aangewezen gecommiteerden.

Als complement daarop regelt het voorliggende besluit de voorwaarden waaraan moet worden voldaan om het bevoegdheid gevend diploma A als scheepswerktuigkundige te verwerven.

In wezen zijn die voorwaarden dezelfde als die voor het voorlopig diploma, zij het dat deze, waar het hier om een diploma van hogere rangorde gaat, op een overeenkomstig hoger niveau staan.

Zo is met name in artikel 3 de eis gesteld dat de schepen waarop de vaartijd moet worden behaald, een voortstuwingsvermogen van ten minste 750 kiloWatt hebben, en dat de hoofdwerktuigkundige ten minste in het bezit is van een diploma als motordrijver.

Het vijfde lid van artikel 3 geeft de Minister van Verkeer en Waterstaat de mogelijkheid om diensttijd doorgebracht op andere schepen dan bedoeld in het eerste lid, onder b, aan te merken als geldige diensttijd. Onder meer kan dit diensttijd betreffen op zeevissersvaartuigen of op buitenlandse schepen. Er dient evenwel aan gelijkwaardige eisen te worden voldaan om een vergelijkbare ervaring te kunnen opdoen, hetgeen tot goedkeuring van het praktijkboek zal leiden. Zo zal de rederij waarvoor het schip vaart zijn medewerking dienen te verlenen aan de begeleiding. De begeleidende hoofdwerktuigkundige dient daadwerkelijk toezicht uit te oefenen. Hij moet in het bezit zijn van het diploma motordrijver of een diploma dat ten minste vergelijkbaar is met het diploma motordrijver.

In artikel 8 is de mogelijkheid geopend om aan kandidaten, die wel het eindexamen met goed gevolg hebben afgelegd, maar door omstandigheden niet in staat zijn geweest het praktijkboek bij te houden, in plaats van

het diploma A, het voorlopig diploma als scheepswerktuigkundige uit te reiken.

Deze mogelijkheid biedt met name uitkomst aan diegenen, die als gevolg van de bestaande werkgelegenheidsproblematiek niet in staat zijn geweest zich te verzekeren van een plaats op een schip waar gelegenheid wordt geboden tot het bijhouden van een praktijkboek, maar wel op een schip waar deze gelegenheid niet aanwezig is. Het Besluit bijzondere verkrijging voorlopig diploma als scheepswerktuigkundige kent deze mogelijkheid niet. Volgens dat besluit immers moet de gegadigde voor het voorlopig diploma, die eerst ná de opleiding gaat varen, altijd een praktijkboek bijhouden.

Dat in het voorliggende besluit van die eis wordt afgezien, wordt verantwoord geacht in het licht van het feit dat het hier kandidaten betreft met een hogere schoolopleiding – nl. voor het diploma A als scheepswerktuigkundige – en dat het Besluit bijzondere verkrijging voorlopig diploma als scheepswerktuigkundige als gevolg van de beëindiging van de daarop gerichte opleiding – zie hiervoren – geleidelijk aan zijn gelding zal verliezen.

Nadat de kandidaten op grond van artikel 8 in het bezit zijn gekomen van het voorlopig diploma kunnen zij desgewenst ter verkrijging van het diploma A alsnog hun praktijkboek voltooiën op een schip waarop hiertoe wel gelegenheid bestaat, dan wel een mondeling onderzoek bij de Commissie ondergaan naar hun praktische kennis, benodigd voor toekenning van het diploma A. Bij dit onderzoek zullen als leidraad de opdrachten, vervat in het praktijkboek, worden gehanteerd. Uit de aard van het onderzoek moge blijken dat geen dubblures zullen plaatsvinden met de schriftelijke examinering op de scholen, die meer theoretisch gericht is.

Opgemerkt wordt dat de oorspronkelijke verkrijgingswijze van het diploma A, t.w. langs de weg van het «Rijksexamen», eveneens gehandhaafd blijft voor wie de opleiding aan de school niet heeft gevolgd, althans het schooldiploma niet heeft verkregen. De Wet op de Zeevaartdiploma's eist immers niet, dat voor het afleggen van een Rijksexamen een bepaalde opleiding succesvol is afgesloten. In artikel 12 wordt aan de inwerkingtreding van het besluit terugwerkende kracht verleend tot en met 1 juni 1985, omdat zoals hiervoor vermeld in 1985 voor het eerst examen aan de scholen is afgenomen.

Wat betreft de toetsingspunten voor sobere wetgeving moge opgemerkt worden dat, nu het hier een algemene maatregel van bestuur met een eenvoudig karakter betreft, volstaan kan worden met beantwoording van de vragen der beknopte vragenlijst. Van belang was daarbij dat het Besluit bijzondere verkrijging diploma A als scheepswerktuigkundige qua inhoud en stijl moest passen in de structuur gekozen voor reeds bestaande diplomabesluiten. Met name is aansluiting gezocht bij het Besluit bijzondere verkrijging voorlopig diploma als scheepswerktuigkundige (Stb. 1983, 464).

Vanwege de bestaande structuur waarvan hierboven werd gesproken, behoeften met het oog op de uitvoering van het onderhavige besluit geen nieuwe organen in het leven geroepen te worden. De bestaande Rijksexamencommissies bij het Directoraat-Generaal Scheepvaart en Maritieme Zaken van het Ministerie van Verkeer en Waterstaat zijn reeds geruime tijd belast met de beoordeling van takenboeken en praktijkboeken.

Gevolgen voor het justitieel apparaat zijn er niet. Evenmin zijn er op enig ander vlak lasten te verwachten.

De Minister van Verkeer en Waterstaat,
N. Smit-Kroes

De Minister van Onderwijs en Wetenschappen a.i.,
R. F. M. Lubbers